

Isten igazít meg

Márk 10,17-27

Szentháromság ünnepe utáni 12. vasárnap

1953. augusztus 23.

A gazdag ifjú történetének tanulságát Jézus nem vízszintes, hanem függőleges vonalban húzza meg. Nem a vagyonhoz való viszonyunk erkölcsstanát adja, hanem azt a nagy kérdést veti fel, melyet Péter így fogalmaz meg: „Kicsoda idvezülhet tehát?”

1. Ez a kérdés az üdvösség kérdése az élet legfontosabb kérdése.

Azok, akik egy kézlegyintéssel szokták elintézni az üdvösség kérdését, s azt hajtogatják, hogy nekik itt a földön kell boldogság, nem pedig földöntúli üdvösség, el kell, hogy gondolkozzanak a gazdag ifjú történetén, amely világosan mutatja, hogy az üdvösség kérdése e földi életnek is legfontosabb kérdése.

Ennek az ifjúnak mindene megvan, ami a boldogsághoz szükséges. Ifjú. Tehát nem kialudt tűzhányó, mely már csak hébe-hóba füstölög, élettüze azonban elhamvadt már. Nem poros vándor, aki fáradtan ül az út mentén és már csak pihenni vágy. Nem emlékeken merengő öreg, akinek háta mögött van már az élet, hanem ifjú, aki tüzesen, tetterősen dől neki a jövőnek, mint akinek előtte van még az élet.

Ifjúsága dacára is köztekintély már. Luk. 18,19 szerint már főember. Nem kell küzdenie már az érvényesülésért, hanem minden erejét belevetheti az alkotó munkába.

Gazdag. Sok jószága van. Mindent megengedhet magának, ami pénzért kapható. Pedig e világon sok minden eladó és megvásárolható, csak meg kell adni az árát. A gondfelhők ismeretlenek élete egén s a holnap kérdése sohasem izgatja őt.

Szilárd erkölcsű fiatalember. Zabolában tartja testét és véréit. A korán elnyert köztekintély nem teszi elbizakodottá, s gazdagsága nem csábítja bűnös örömökre. Szemébe meri mondani Jézusnak, hogy nem lop, hamis tanúbizonyságot sem tesz, kárt senkinek nem okoz, sőt azt is, hogy tiszteli szüleit és nem panaszkodik. Mindezt nemcsak a jelen időre állítja. Vallja, hogy mindezeket megtartotta ifjúságától fogva. Nem kell lesütött szemmel állnia Jézus tekintete előtt.

Csoda-e ha szeretik őt az emberek. Nem a vagyonáért, hanem önmagáért. Jézusról is azt írja a szent író, hogy megkedvelte őt.

Ha valaki, akkor ez az ember boldog lehet, gondolhatjátok. Pedig a történet világosan mutatja, hogy ez az ember boldogtalan. Övé a földi élet, de nyugtalan a szíve afelől, hogy övé-e az örök élet. Nincs üdvbizonyossága, hanem üdvbizonytalanságban van. Sőt, ami több, kárhozatbizonyossága van. Világosan látja, hogy valami hiányzik az életéből. Örökösen ezen töpreng: „Mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem?” Szenved alatta. Ez a kínzó kérdés elveszi az öröm ízét a szájából. Emberek próbálják megnyugtatni. Bizonyítgatják neki, hogy ilyen derék ember bizonyosan üdvözülni fog. Mindhiába. Mintha csak Luthert látnánk gyötrődni másfélezer év múlva a kolostorban. Mikor meghallja, hogy Jézus arra jár, ott hagy mindent, s felkeresi. Nem bírja kivárni, míg gazdag főemberhez méltó ünnepélyességgel odaér. Úgy fut hozzá, mintha üldöznék valaki. Úgy térdel le előtte, mintha az életéért könyörögne. Minden bevezetés nélkül csak úgy kirobban belőle élete nagy kérdése: „Mit cselekedjem, hogy az örökéletet elnyerhessem?”

Ez-e a te életednek is a legfontosabb kérdése? Ha nem, vedd tudomásul, hogy nem menekülhetsz meg ettől a kérdéstől. Egyszer eléd fog állni, nem mint érdekes vagy érdemtelen elméleti kérdés, hanem mint a saját létkérdésed. Az üdvbizonytalanság és a kárhozattól való rettegetés gyötrő kínjai között jöjj, térdelj a gazdag ifjú mellé, Jézus elé a porba, s várd Tőle a feleletet erre a fontos kérdésre.

2. Jézus nagyon meglepő feleletet ad: az üdvösség kérdése az élet legnehezebb kérdése.

Kicsoda idvezülhet? Erre a kérdésre a világ azt feleli: A jó ember. Jézus pedig azt feleli: Nincs jó ember. „Senki sem jó, csak egy, az Isten.” Nem elégszik meg azonban ezzel az általános felelettel, hanem egészen konkrétan is alkalmazza a szóban forgó személyre, a gazdag ifjúra: Még ilyen derék, kedves ember sem mehet be az Isten országába. Meg is magyarázza. E világ szemében az olyan ember, mint ez a gazdag ifjú, már jó ember. Isten azonban nemcsak a parancsolatok megszegését tekinti bűnnek, hanem még az úgynevezett fogatkozásokot is számon tartja. Mi emberek ezekre a fogatkozásokra olyan megértő és elnéző tekintettel nézünk. Gyarlóságoknak nevezzük. Úgy tekintünk rájuk, mint amik együtt járnak emberi létünkkel. Nem tehetünk róluk. Nem felelhetünk értük, hiszen az ember ember és nem Isten. Ezekre szoktuk mondani, hogy a lónak négy lába van, mégis megbotlik, hogyne botolnék meg tehát az ember! Isten ellenben úgy néz ezekre a fogatkozásokra is, mint amik kizárnak minket az Isten országából.

A gazdag ifjú példáján mindjárt meg is mutatja Jézus ezt az igazságot. Mi a gazdag ifjú fogyatkozása? Nem az, hogy gazdag. Nem a sok jószág önmagában véve az akadálya annak, hogy örökélete legyen, hanem az - amint Jézus később maga is megállapítja -, hogy a gazdagságban bízunk. Nem bír, nem tud szegényé lenni, mert nem meri életét rábízni arra a Jézusra, aki hívja őt. „Jer, kövess engem!” Nem meri vállalni a Jézusra hagyatkozás kockázatos bizonytalanságát. Úgy érzi, mintha a szilárd talajról hullámozó tengerre hívná Jézus. Jobban bízunk a földjeiben; a nyájában, a magtárában, a pénztárcájában, mint Isten ígéretében. Nagyobb garancia számára a vagyon, mint Jézus.

Mindez most már betekintést ad abba is, hogy miért esik Istennél oly súlyosan latba az ún. fogyatkozás is. Amiben bízom, amiről nem tudok lemondani, azt Istennél is jobban szeretem, az tehát az Istenem, illetve az a bálványom. Bálványimádónak pedig nincs helye ott, ahol Isten, az egy igaz Isten minden mindenkben.

Ha meggondoljuk, hogy az Isten országában csak azoknak van helyük, akik Istentől mindenről hajlandók lemondani, de Istentől senkiért és semmiért sem, ha hozzávesszük, hogy ha nem is pénzben kifejezhető, de valamilyen gazdagsága minden embernek van, amelyen csüng a szíve, amelyhez ragaszkodik, akkor megértjük, hogy ez a történet kétségbeejtő történet. Ha így áll a dolog, hogy amiről nem tudok lemondani, az kizár az Isten országából, akkor senki sem üdvözülhet. Így is van. Maga Jézus állapítja meg: Embereknél ez lehetetlen. Még szemléltetőbb példát is mond rá. Ugyanolyan lehetetlen, mint amilyen lehetetlen, hogy egy tevé egy tú fokán át tudjon menni.

3. A gazdag ifjú története szomorú valóság, de valóság a Jézus hozzá fűzött vigasztalása is.

Ember számára az üdvösség kérdése az élet legnehezebb kérdése. Egyenesen megoldhatatlan. Ami azonban embereknél lehetetlen, az lehetséges Istennél, s mihelyt Isten belenyúl a dolgokba, az üdvösség kérdése az élet legnagyobb kérdése lesz.

A gazdag ifjú esetén még Jézus nem ad közelebbi felvilágosítást arról, hogy Isten miképp teszi lehetségessé az ember üdvösségét, a bűnös ember megigazolását, utalás azonban van már rá. Így kezdődik az ige: „És mikor útnak indult vala.” Ez az út már Jeruzsálembe vezet, s a Golgothára visz.

Azután Jézus nem fogadja el a gazdag ifjútól azt, hogy jónak mondja őt. Ez is azt mutatja, hogy Ő azonosítja magát a bűnös emberrel, az üdvösségből kizárt gonosztevővel s a Golgothára megy érte, hogy ott elszenvedje érte és helyette bűneinek minden büntetését. Így igazít meg az Isten. A golgothai kereszt óta tehát arra a kérdésre: Mit cselekedjem, hogy az örökéletet elnyerhessem? ez a felelet: Semmit. A kereszten Krisztus mindent elvégezett. Azóta mindenki üdvözülhet. A házasságtörő asszony, a tolvaj Zakeus, a halálraítélt lator, a Krisztustagadó Péter. Mindenki, aki hisz a Krisztusban megjelent kegyelemben, s úgy fogadja Isten országát, mint a bűntől kifosztott koldus. Hiszed-e te ezt? Amíg akár anyagilag, akár szellemileg, akár lelkileg gazdagok vagyunk, s adunk a gazdagságunkra, addig, amíg igazaknak tudjuk magunkat, Isten nem tud minket megigazítani. Csak a lelki szegényeké a mennyeknek országa. Énekeld hát te is: „Jövök semmit sem hozva, Keresztedbe fogózva, Meztelen, hogy felruházz, Árván, bízva, hogy megszánsz.” Aki így jön, azt megigazítja Isten.

A történet nagyon szépen kezdődik és nagyon szomorúan végződik. Úgy kezdődik, hogy egy derék reményteljes ifjú felveti a kérdést: „Mit cselekedjem, hogy az örökéletet elnyerhessem?”, s úgy végződik, hogy az örökélet kapujából visszafordul. Elszomorodván, búsan visszamegy az üdvbizonytalanságba és a kárhozat-bizonyosságba. A tanítványok álmélkodva, Jézus szomorúan néz utána. Engedi, hogy elmenjen. Nem állja útját. Nem próbálja meggyőzni lépésének botorságáról. Nem kiált utána és nem hívja vissza, csak fáj a szíve nagyon utána.

Ma is hallottuk az üdvösség kérdését. Felvetette előttünk az Úr Jézus. Meg is felelt reá. Mit felelünk mi reá? Csak kétféle eset lehetséges. Vagy engedelmeskedünk neki, és követjük Őt, vagy visszafordulunk a küszöbről a kárhozat felé kanyargó útra. Az előbbi esetben nagy öröm van a mennyben egy bűnös ember megtérésén, s megtelik a mi szívünk is az üdvösség örömével. Az utóbbi esetben megszorítottuk Jézust, de önmagunkat is. Lehetetlen az, hogy itt és most öröm legyen? Embereknél lehetetlen, de Istennél lehetséges. Amen.